

[Tinning]

mark og globalt – er begrænset, og det må betyde, at den landbrugsjord skal ejes og dyrkes af nogle, der er uddannet til det. Den skal kort sagt behandles ordentligt og behandles af folk, som har forstand på det. Derfor kan man ikke uden videre frafalde eller lempe uddannelseskravene. Senere skal vi diskutere landbrugsuddannelsen, der kan gøres bedre, men det kan vente en time eller to.

Jeg vil stille landbrugsministeren et spørgsmål om bopælspligten, som jeg mener er delvis gennemhullet. Der bliver givet en række dispensationer, som ser bort fra bopælspligten. Hvad er regeringens holdning til på lignende måde via dispensationer at gennemhulle eller undergrave – hvad man nu vil kalde det – både uddannelseskravet og hovederhvervskravet?

Sådan en udvikling, som altså kommer til at foregå ad dispensationsvejen, ad bemyndigelsesvejen, er vi principielt modstandere af, og vi vil godt høre, om det er regeringens holdning, at det kan man bare gøre stille og roligt. Så mener vi i hvert fald, der kunne være grund til at se på, om man kunne få ændret landbrugsloven på det punkt, så at principperne bliver fastholdt og der bliver lagt strammere retningslinjer for, hvornår man kan dispensere, og hvornår man ikke kan.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi erkender, at der kan være brug for visse ændringer i landbrugsloven, og dem er vi villige til at se på i et gennemgribende arbejde i udvalget, men vi mener ikke, der er brug for større ændringer.

Lad mig til indledning spørge hr. Niels Anker Kofoed, om jeg forstod det ret, når hr. Niels Anker Kofoed påstod, at landbrugsloven ikke havde haft nogen indflydelse på prisstigningen på landbrugsejendomme. Jeg synes netop, den situation, vi er i, tyder på, at landbrugsloven har haft medindflydelse på prisstigningerne, og derfor skulle vi have haft landbrugsloven langt tidligere, end vi fik den.

Når man så vender det om og siger, at man vil klare problemerne ved at lade andre komme ind i landbruget, for så kan vi igen få prisstigninger på landbrugsejendommene, og derved kan vi redde situationen for de

mennesker, der er kommet økonomisk i klemme, så mener jeg, vi gør dansk landbrug og samfundet en bjørnetjeneste i fremtiden, for der er ikke brug for i landbruget at få kapitalinteresser udefra til at sætte sig på vore landbrugsejendomme.

Det er i alt fald ikke noget, kristeligt folkeparti er interesseret i. Vi har sagt altid – og det står vi fast på – at landbrug er for landmænd og ikke for kapitalinteresser uden for landbruget, og det vil vi stadig væk værne om i landbrugslovgivningen. At der så altid i en lovgivning vil være brug for justeringer, fordi der vil være opstået urimeligheder, det er en anden side af sagen, og det vil vi selvfølgelig se på.

Alt i alt må vi sige, at vi ikke ønsker at være med til at åbne sluserne, så kapitalstærke uden for landbruget kan erhverve landbrugsejendomme.

Grove (KF):

Jeg vil gerne først sige tak til de ordførere, der på mere eller mindre kontant måde siger, at vi må have set på landbrugsloven. Jeg vil ikke sige, at der var mange, der lagde vægten på lige de to ting, vi har taget frem, men alle erkender efterhånden, at det kan være nødvendigt at se på landbrugsloven, og det er jeg i hvert fald glad for.

Det er egentlig et spørgsmål, hvor meget landbrugsloven virker på dette område. Man har som hovedanke sagt, at der vil komme kolossale prisstigninger, hvis man fjerner hovederhvers- og uddannelseskravene.

Dertil vil jeg sige, at i 1980 blev der givet ca. 1.000 dispensationer. I 1981 er der 2.000 dispensationsansøgninger, og af dem er godt 90 pct. blevet efterkommet. Det vil sige, at man i allerhøjeste grad sælger uden om landbrugsloven. Det må også påvirke prisstigningerne. Der bliver jo solgt, enten det er i fri handel eller efter dispensation af landbrugsministeren. Det er ved at være sådan, at det store flertal af landbrugshandler her i Danmark foregår på dispensationer, og det kan i hvert fald nok fortælle os, at den lov, der er vedtaget, fungerer ikke rigtigt. Det medfører også et kolossalt stort bureaukrati. Det er dyrt, det koster meget i administration, og jeg vil ikke tro, at de sidste 10 pct., der bliver sagt nej til, totalt vil ødelægge priserne for dansk landbrugs ejendomme, bare fordi de